

SAVA CABA

Izjava za javnost
Potujoči kino
September 2022

DOKUDOC

SAVA
FILMS

**BEL
DOCS**

“SAVA je priča človeške zgodovine, povezava med vzhodom in zahodom, ločnica med velikimi imperiji in rdeča nit med narodi. Nekoč najdaljša reka v Jugoslaviji se na 990 km dolgi poti navzdol pogovarja s svojimi ljudmi, ki si delijo spomine, sanje in vizijo prihodnosti. Ona je Sava.”

Septembra 2022 bo reka Sava ponovno v središču pozornosti britanskega filmskega režiserja Matthewa Somervilla, snemalca Dana McCruma in makedonskega montažerja Gorjana Atanasova. Potovali bodo od izvira reke v slovenskih gorah do sotočja z Donavo v Beogradu, da bi prikazali svoj dokumentarni film. Film SAVA. SAVA je bila dokončana leta 2021 po 8 letih produkcije, kjer je trio uporabil reko kot vodilo za raziskovanje regije z nepristranskim, refleksivnim in zabavnim pristopom. Glas reke Save pripoveduje in piše velika in žal pokojna Mira Furlan, ko vodi gledalca po reki, da v film vnese elemente svoje osebne zgodbe.

Film je bil dobro sprejet na filmskih festivalih v regiji, predvajan je bil na Sarajevskem filmskem festivalu in Beldocsu ter prejel številne nagrade. Dosegel je občinstvo v Argentini, ZDA in Egiptu. Sedaj bo dokumentarec v 16 dneh potoval na 16 lokacij na bregovih Save, da bi film vrnil v skupnostim, v katerih je bil posnet.

Film traja 75 minut in je bil posnet na lokacijah po Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Srbiji. To je prvi dokumentarec Matthewa Somervilla, ki je diplomiral iz dokumentarne fotografije na univerzi Falmouth v Londonu. Režiserjevo zanimanje za nekdanjo Jugoslavijo in ljudi, ki živijo ob reki Savi, je vzniknilo ob obisku festivala EXIT v Novem Sadu, kjer je nekaj časa raziskoval okolico. Ko je leta 2013 spoznal zgodovino teh ljudi in politiko, je Somerville začel svojo pot z avtomobilom iz Londona v Beograd. Potovanje skozi vasi in mesta ob reki.

»Želel sem pokazati, da je narava večja od katerega koli naroda in da bodo reke tekle še dolgo potem, ko nas ne bo več. Reke združujejo ljudi bolj kot katere koli zastave, navade ali krvna sorodstva. S tem filmom sem želel ponazoriti, kako najdaljša reka v nekdanji Jugoslaviji združuje ljudi tudi po spremembi meja. Sem antinacionalist in ljubitelj narave. Menim, da smo ljudje pogosto manipulirani in razdeljeni s strani politikov in medijev, ki vplivajo na našo kolektivno zavest. Želim si, da drug drugega poslušamo. Želim si, da se upočasnimo, se sprejmemo in se združimo z naravo,« pravi Somerville.

Leta 2019 je Somerville spoznal Gorjana Atanasova, makedonskega montažerja, ki je bil takrat na postprodukcijskem magistrskem študiju na Met Film School v Londonu. Atanasov je poleg montažerja postal tudi eden od koproducentov filma (Ortak Films). Skupaj se odločita dati glas reki, z namenom povezati ljudi, ki živijo ob Savi. Da bi našel pripovedovalko z zrelim glasom, je Somerville stopil v stik z eno največjih zvezd jugoslovanske kinematografije s kariero celo v Hollywoodu, Miro Furlan, ki je takoj odgovorila na njegovo elektronsko sporočilo:

»Dragi Matthew,

Zelo sem počaščena in vesela, da ste v zvezi s tem čudovitim projektom pomislili name. Zdi se, da je vse moje življenje boj proti delitvam in izključevanju. Lahko bi se podpisala pod vaš stavek o naravi in da mora biti človeška povezanost nad vsemi temi nevarnimi predstavami o narodnosti. Kot ena od prebivalk nekdanje Jugoslavije, ki je izgubila svojo državo zaradi te nesmiselne vojne (ki je bila seveda vsiljena zaradi dobičkov neke nove elite), se vam zahvaljujem za ta projekt.

Z eno besedo – da, v čast mi bo sodelovati z vami pri tem filmu.«

Mira Furlan je po letu dni nenehnega stika prek spletnih platform prispela v London, da posname svojo pripoved. V času pandemije je ekipi uspelo narediti še en posnetek preko ZOOM-a - Mira iz svojega doma v Los Angelesu ter Gorjan in Matthew iz Londona.

»Od septembra nismo mogli priti v stik z njo. Na žalost je Mira umrla. Ta film je posvečen njej in našem neverjetnem sodelovanju s to veliko umetnico,« pravi režiser Somerville. Cilj projekcij filma Sava je vključiti in združiti savske skupnosti, ki jih povezuje skupna dediščina skozi vodo, ki teče mimo njih. Somerville pravi: »Če hočemo imeti kakršno koli možnost preživetja, potem moramo vsi sodelovati in se združiti z naravo, ki presega državne meje.«

Seznam projekcij (2. - 15. september 2022)

Slovenija

2. 9. 2022	Kranjska Gora
	Muzej Kranjska Gora – 20.00
9. 3. 2022	Jesenice
	dvorana Kolpern – 20.00
4. 9. 2022	Ljubljana
	Kinodvor – 21.15
5. 9. 2022	Trbovlje
	Kino DDT – 18.00
6. 9. 2022	Brežice
	Grad Brežice – 20.00

Hrvaška

7. 9. 2022	Zagreb
	Dokukino – 20.00
8. 9. 2022	Plesmo
	Cafe Pegaz – 20.00
9. 9. 2022	Slavonski Brod
	Centar mladih – 20.00

Bosna in Hercegovina

10. 9. 2022	Bosanski Brod
	Škola Nikola Tesla – 20.00
11. 9. 2022	Šamac
	Centar za kulturu – 20.00
12. 9. 2022	Brčko
	Islahijet – 20.00

Srbija

13. 9. 2022	Jamena – 20.00
14. 9. 2022	Sremska Mitrovica
	Pozorište Dobrica
	Milutinović – 20.00
15. 9. 2022	Beograd
	Bioskop Fontana – 20.00

Video posnetki:

RTV SLO: <https://365.rtv slo.si/arhiv/umetni-raj/174861915> – 4.40min

DokMunich: <https://www.youtube.com/watch?v=6oDEafSspRc>

Dokufest: <https://www.youtube.com/watch?v=5WgoAsk6Qso>

Besedila:

RTV SLO:

<https://www.rtv slo.si/kultura/intervju/politika-in-koncept-drzav-nas-med-seboj-locujeta-voda-pa-je-antiteza-tega/615766>

ScreenDaily: <https://www.screendaily.com/reviews/sava-sarajevo-review/5162550.article>

Cineeuropa: <https://cineuropa.org/hr/newsdetail/410974/>

Modern Times Review:

<https://www.moderntimes.review/feminine-mystique-rewriting-the-zenska-pripoved-v-terra-femme-in-sava/>

Partnerji: Dokudoc (SLO), SEFF (CRO), Beldocs (SRB)

Povezave:

Napovednik: <https://www.youtube.com/watch?v=XkPeqp6K4j4>

Spletna stran: www.savadoc.com

Facebook: /savadocumentary

Instagram: @savadocumentary

Tiskovno gradivo (povezava za prenos):

https://drive.google.com/file/d/1t_j9vanaxt3xEY3JctdOHEl91Y0zOsz3/view?usp=sharing

Kontakt:

Matthew Somerville

matthew@savafilms.com

+44 7725 316 303